

5 maja 1928 r.

EO2d 1104

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIŚ PATENTOWY

Nr 8448.

Juljan Ligocki
(Poznań, Polska).

Kl. ~~84~~ e 1.

84 C 1/04

Przyrząd do badania pokładów torfu.

Zgłoszono 17 lutego 1927 r.

Udzielono 17 lutego 1928 r.

Wynalazek niniejszy dotyczy przyrządu do badania (sondowania) gleby i podglebia w celu stwierdzania pokładów torfu pod względem ich warstwicowego położenia i grubości, oraz do wydobycia próbek.

Sondowanie przyrządem według wynalazku wykonywa się nie, jak dotąd, zapomocą bardzo kosztownych wierceń, lecz przy pomocy drażka, który się wciska w ziemię do dowolnej głębokości wyłącznie przy użyciu siły rąk, następnie pokręca się i wkońcu wyciąga się przyrząd wraz z częsteczkami badanych warstw podglebia na zewnątrz, a które to częsteczki wciskają się w znajdujące się na powierzchni drażka wcięcia, przy pokręcaniu drażka wewnątrz ziemi.

Drażek wciska się w ziemię aż do natrafienia na twardą skałę. W wypadku po-

trzeby przedłużenia drażka przy wciskaniu na znaczniejszą głębokość przymocowuje się do niego dalsze dodatkowe także drażki.

Po osiągnięciu wymaganej głębokości pokręca się drażek kilkakrotnie w prawą stronę i wyciąga go, a jednocześnie wydobywa próbki wszystkich badanych warstw podglebia danego miejsca równocześnie i stosownie do skali centymetrowej, zaznaczonej na powierzchni drażka, a rezultaty notują się.

Po ukończeniu sondowania w jednym miejscu przystępuje się do następnych sondowań w innych miejscach w wyżej opisany sposób, a to w celu stwierdzenia zmian w uwarstwieniu oraz przebiegu pokładów torfu na całej przestrzeni podlegającej badaniu.

Przez połączenie liniami poszczególnych punktów przeznaczonych do badań otrzymuje się w planie i w przekrojach dokładne przedstawienie uwarstwienia gleby na całej zbadanej przestrzeni, co umożliwia obliczenie objętości surowca.

Na załączonym rysunku przedstawiony jest przykład wykonania przyrządu.

Fig. 1 przedstawia cały przyrząd złożony z dwóch drążków: dolnego i górnego oraz uchwytu w widoku zboku; fig. 2 przedstawia ten sam przyrząd w widoku z przodu; fig. 3 przedstawia przekrój drążka; fig. 4 przedstawia drążek dodatkowy przyrządu w widoku z przodu, fig. 5 przedstawia uchwyt przyrządu w widoku z góry.

Przyrząd do badania pokładów torfu składa się z dowolnej ilości prętów żelaznych a_1, a_2, a_3 o dowolnym kształcie zewnętrznym i dowolnej grubości, które łączy się w razie potrzeby wykonania głębszej sondy ze sobą śrubami b , lub w inny odpowiedni sposób. W tym celu poszczególne pręty w miejscach połączenia są odpowiednio spłaszczone i zaopatrzone w otwory dla śrub lub też w inny sposób zakończone.

Dolna część dolnego drążka jest spiczasta i zaopatrzona u dołu w szereg wcięć w mniejszych odstępach c_1, c_2, c_3 , a to w celu dokładniejszego ustalenia położenia najdolniejszej warstwy podglebia do której badanie dosięga. Powyżej drążek posiada wcięcia d_1, d_2, d_3 , wykonane w jednakowych odległościach, np. co 10 do 15

cm. Wcięcia te wykonane są na dwóch przeciwległych powierzchniach drążków, kolejno na jednej i na drugiej powierzchni.

Wcięcia d_1, d_2, d_3 są wykonane w samym drążku i mają kształt wygiętego nieco nazewnątrz noża c_1, c_2, c_3 , o ostrzu nachylonym w prawo, a to w tym celu, aby przy obracaniu przyrządu w prawą stronę, cząstki przerzynanego podglebia wciskały się w szpary poszczególnych wcięć d_1, d_2, d_3 . Ponadto dzięki pochyłości ostrza samo przerzynanie podglebia jest ułatwione.

Do obracania przyrządu w ziemi służy odpowiedni uchwyt, który zakłada się na górnym końcu drążka.

Zastrzeżenie patentowe.

Przyrząd do badania pokładów torfu, znamienny tem, że składa się z jednego lub paru połączonych ze sobą drążków (a_1, a_2) ponacinanych w pewnych odstępach w ten sposób, że nacięte zęby (c_1, c_2, d_1, d_2) posiadają kształt wygiętego nieco nazewnątrz noża o ostrzu nachylonem w jednym kierunku (np. w prawo), dzięki czemu, przy obracaniu zapomocą uchwytu (g) w jedną stronę (np. w prawą) przyrządu wciśniętego w ziemię, cząsteczki przerzynanego podglebia wciskają się, w powstałe wskutek nacięcia szpary (f) drążka, przyczem zostają one wydobyte nazewnątrz wraz z przyrządem.

Juljan Ligocki.

